

Z českých vlastí

Vědecké zkoumání nálezu česlavského provádějí v těchto dnech profesori lékařské fakulty dv. rada prof. Ilava, dv. rada prof. Reinsberg prof. dr. Janošek, prof. dr. Slavík, prof. dr. Kimla a prof. dr. Keigner. Každý člen vědecké komise lékařské, jenž zastupuje příslušný vědní obor medicínský, podává samostatně svůj úsudek ve formě písemní. Společně schůze členů této vědecké komise konala se v sobotu 28. ledna. V úterý 31. ledna konala se opět porada archeologické komise. — Nálezy členů vědecké komise budou co nejdříve publikovány a nemohou přý být v obsahu sděleny předem, pokud nebude společně sehnána archeologická i vědecká komise lékařská, jež svolána bude v nejbližších dnech. Nemůžeme předpovědět výsledku odborných názorů, ale poznamenáváme, že přes všechnu přímou důvěrnost nynějšího zkoumání některé odborníci lékařští netají se v pověšených úsudcích jistou skepsí, jakou chovají k možnosti úplného zkoumání a určení lebky, která je dosti značně porušena, zvláště na očních a jejích klenbě. Starobylost lebky ovšem je nesporná, ale individuální znaky které by ji mohly a měly osvědčiti, jako lebku Žižkovu, nejsou přý dosti určitě prokázatelné a nesporné.

Úmrtí. Dne 26. ledna zemřel v Holoubkově vynikající český průmyslník cis. rada Frant. Václav Goller, dlouholetý ústřední ředitel České společnosti pro průmysl cukerní ve věku 72 let. Zemřel po absolvování chemických studií na technice v Praze působiv v četných cukrovarech v Čechách i na Moravě. V letech osmdesátých povolán byl živnostenskou bankou na místo centrálního ředitele České společnosti pro průmysl cukerní. V praktickém cukrovarnictví získal si cis. r. Goller velké zásluby svou snahou po zlepšení manipulace různými vynálezy. Organizační činností svou velmi přispěl k rozvoji českého cukrovarnictví vůbec, takže počet byl řadou vyznamenání a zodpovědných funkcí. Politickým směřením náležel straně staročeské, politického života však se činně nesúčastnil. Velkých zásluh získal si však jako podporovatel všech snah kulturních, zvláště jako dlouholetý předseda Českého chemického spolku pro vědu a průmysl. Wenzigova nadání atd.

Vzácný předhistorický nálezk. Při kopání vodovodu v král. zemské ústavě pro choromyslné v Bohuších nalezena byla v hloubce 3 m v naplavenině zachovalá lebka zubra, jejíž roh měřil 1 m 20 cm. Zajímavý tento nálezk byl vyzvednut a bude dopraven do zemského musea v Praze.

Primus Sobotka sedmdesátíkem. Starší svět literární rád vzpomene Sobotky, jenž náležel k nejlepším našim prosaikům. A mladší svět měl by se od něho mnoho učiti. Spisovatelská činnost Sobotkova spadá hlavně do let 1875—90, kdy i jako redaktor Světového účastnil se tehdejšího ruchu literárního. Mimo přečetná články roztroušené po různých časopisech sepsal: Rostlinstvo a jeho význam v nár. písmech, pověstech, atd. Prostonárodní výklady z oboru jazykozpytu, bájesloví, psychologie národní, Kratochvílnou historii měst a míst v zemích koruny svatováclavské. Sobotkou byly do češtiny přeloženy z angličtiny Evangelina z Longfelowa, Enoch Arden z Tennysona, Tom Jones z Fieldinga, Duševní život zvířat z Romanesa, a společně s G. Doerfleem a El. Krásnohorskou přeložil se Stanle. ve v nejtemnější Africe a z J. M. Jephsona Emin Paša. Spisy a překlady Sobotkovy jsou tak solidní jako celá povaha jeho. Práce, kterou od roku 1897 konal jako vřední redaktor Ottava slovníku naučného, je proto obdivuhodná. A při tom Primus Sobotka po celý život vystupoval nechlubně, veřejného života kromě Um. Besedy v jedné době se neúčastnil a strácel se lidem takorka z očí jako úředník univerzitní kanceláře. Tam skončil snad i jeho kariéra. A přece na takových lidech jako Sobotka stojí svět; muž odborně vzdělaný, neúnavný, svědomitě usuzující, přes-

ný muž práce a roztomilý, dobrý, vždy ochotný člověk. Je škoda, že už mu je 70 let, ač je v plné síle a svěží.

Vyznamenaná vědecká práce českého inženýra. Mr. Connor, Major of Corps of Engineers, Washington, obrátil se prostřednictvím stálého mezinárodního svazu plavebního v Bruselu na inž. Ant. Smrčka, profesora české techniky v Brně, za povolení, aby jeho studie Překónávání velkých rozdílů výšek na průplavech, podaná mezinárodnímu plavebnímu sjedzu v Miláně r. 1905, směla býti otisknuta ve čtvrtletním věstníku inženýrského sboru armády Spojených Států amerických (Professional Memoirs Corps of Engineers, United States Army and Engineer Department at Large, Washington).

Z kuratoria rakouského musea pro umění a průmysl. Ministr veřejných prací jmenuje na základě paragrafu 8. statutu Rakouského musea pro umění a průmysl ve Vídni členy kuratoria tohoto řádu pro příští tříleté funkční období; Jana knížete Liechtensteina, tajného radu ministra m. s. Artura hr. Bylandt-Rheidta a profesora na Akademii umění v Praze Vojtěcha Hynaise.

Vražedný útok odmítnutého milence. Před pražskou porotou zodpovídal se 23letý truhlářský pomocník František Čermák pro zločin nedokonané vraždy, jejíž spáchal na své milence 18leté služce Anně Kutnohorské z Kněževse. — Čermák nutil stále svoji milenkou, aby s ním sdílela společnou domácnost ve vsi Okoří. Kutnohorská však odmítla nabídky milence, který k ní choval se stále surově a vyhrožoval jí dokonce několikařádky zabít. Kutnohorská se konečně rozešla s milencem pro stále týrání a vyhrožování a přijala místo ve vzdálené vsi Sadské. Dne 2. listopadu m. r. vydala se Kutnohorská k svému bývalému milenci do Okoře a žádala ve společnosti své sestry, aby jí vydal některé její věci. Čermák však obě hrubě odbyl. Když vracely se zpět do Kněževse, dohonil jí uprostřed cesty a znovu žádal, aby se Kutnohorská k němu vrátila. Když odpověděla záporně, strhl jí k zemi, vytáhl revolver a čtyřikrát na ni z bezprostřední blízkosti vystřelil. Děve bylo zraněno těžce na prsou i v boku, brzy se však uzdravilo. Jak žaloba uváděla, choval se Čermák ještě po činu cynicky a výslovně doznal činnosti, že vypálil na milenkou čtyři rány. Při líčení popíral Čermák své jednání, tak jak uvedeno bylo v žalobě. Příbuzní milenkou přý mu nepřáli od té chvíle, jakmile utrpěl dva vážné úrazy, jelikož se domnívali, že nebude schopen plně práce. Tvrdil též, že Kutnohorská udržovala milostné styky též s jinými. Prohlásil též, že čin svůj spáchal "ve střídavém pomatení smyslu." Na dotaz předse- dy soudu, kde přišel na tento odborný, právníký termín, odvětil, že to četl kdysi v knížkách. Na základě výroku poroty byl Čermák odsouzen do těžkého žaláře na devět roků.

K neštěstí na přivoze u Lahoviček. V listopadu 1910 stalo se politování hodné neštěstí na vltavském přivozu u Lahoviček, při němž zahynuli tři lidé. Jak obšírně bylo tehdy vyličeeno, přeplnili dělníci vracující se z modránského cukrovaru pramici převozníka Antonína Pechara. Když převozník odrazil od břehu, vskočili do pramice ještě tři muži, zvrátili ji, takže vše ošlo se ve vlnách. Tři z tonoucích zahynuli, ostatním podařilo se dostat se na břeh. V úterý 31. ledna konalo se v Praze před senátem trestního soudu přelíčení a převozníkem Pecharem, jenž dle žaloby neštěstí zavinił tím, že připustil nezákonný počet dělníků na pramici. Při líčení svěděl vesměs vypovídali proti převozníku, jenž se vymouval, že nemohl dělníkům zabrániti, aby přeplnili pramici a že odrazil od břehu z donucení a z obav, že přeplněná pramice se zvrátí přístupováním dalších ještě dělníků. Senát uznal obžalovaného vinným a vyměřil mu trest jednomošálního vězení dvěma posty zostřeného.

Cena České Akademie na spis o Mistru Janu Husovi. Třetí třída České Akademie společně s první třídou vypisují k roku 1915 soutěž na spis, v kterém by život a působení mistra Jana Husi byly ze-

vrubně a nestranně vyličeeny způsobem tak dokonalým, jak to dopouští vydané dosud prameny a stav nynějšího vědeckého bádání domácího i cizího. Při tom budí přilhlženo jak ke stránce dějepisné a literární historické u mistra Jana Husi, tak také k výkladu názorů teologických a filosofických. Co do formy má spis vyhovovati potřebám vzdělaného obecnostva vůbec. Cena jest 2,400 korun i může se po případě též děliti. Konkurující rukopisy buďte odevzdány do 31. prosince 1914 kanceláři České Akademie.

Právo nájemníkové. (U přestupkového soudu v Praze.) Obchodník se zeleninou František Polák byl obžalován pro přestupek zlo- myslného poškození cizího majetku, poněvadž domovník Jindřich Závora učinil oznámení, že mu v domě č. 797 v ulici Havelské utrl- hl zámek u vrat. U soudu se ná- zala zase stará pravda, že se žán- ná kaše nejl tak horká, jak se uva- řila. Zmíněný dům patří k zvlášt- nostem Prahy, poněvadž domovník tam nebydlí dole, ale ve 3. pos- chodí. Nájemník a mezi nimi ta- ké zelinář František Polák, platil- mu za domovní klíč dvě koruny měsíčně. Ale v prosinci nastala v- tom změna. Domovník dal starý zámek nahradit jiným, odebral ná- jemníkům klíče a rozhodl, že bude otvírat sám. A hned druhý den byl rámus. Polákovci chtěli vyjet časné ráno se zeleninou na trh, ale domovníka ne a ne se dozvonit! Když se konečně objevil, přivítaly ho málo lichotivé poznámky rozlé- něho obchodníka a jeho lidí, proč je nechá čekat, když pospěhají za obchodem. "A zčerstva teď ote- vřete!" žádal obchodník Polák. — "Dřív ne, až dostanu šesták!" pro- hlásil domovník. "Ně vám ne- dám!" — Na to zas obchodník, "to by tak hrálo. Já budu platit mě- síčně za klíč a za každé otevření zvlášť, ne? To bych musel peníze krást!" "Tak je dobře!" pro- hlásil domovník. Vstrčil klíč do- kapy a šoural se zase do třetího poschodí zpátky. A na volání a křik obchodníka nebdal. Ten si tedy pomohl sám. Pomocí dláta odšrouboval zámek, otevřel vrata a vyjel na trh za živobytím. Domov- ník pak ho udal na policii, že po- škodil zámek a způsobil škodu 4 koruny. Okresní soudce p. Mareš oslovil obviněného z důvodu, že jako nájemník a obchodník má právo na to, aby se dostal z domu, kdykoliv toho má potřebu. Když mu domovník nechtěl otevřít, po- mohl si k svému právu, jak mohl a uměl. Soud neshledal, že by měl úmysl cizí majetek poškodit. S náhradou byl domovník odkázán na pořad civilního práva.

Kavalírka. V Brně zatčena byla opětně pověstná kdysi krasavice, Mizzi Gerisehová. Svého času zni- šila finančně celou řadu svých mi- lenců a před devíti lety byla od- souzena pro různé podvody brněn- ským zemským soudem do žaláře na dobu 9 let, které odpýkala v trestnici ve Valašském Meziříčí. — Když opustila vězení, počala v pod- vodech pokračovati. Předstíráním, že má v Brně i ve Vídni četné bo- haté přátele, kteří jsou ochotni za- ručit se za ni knihovně až do ob- nosu 80,000 K, na důkaz čehož předkládala zfalšované listiny, o- věřené domněle notáři a soudy, vy- lákala na lehkověrných lidech cel- kem na 50,000 K. Byla doprave- na opětně do vazby zemského trest- ního soudu.

Železniční úředník před porotou pro nesprávné manipulace ve službě. Ve středu 25. ledna zodpovídal se před pražskou porotou pro zneu- žití moci úřední a protizákonný způsob úřadování zapisovatel stá- tních drah Antonín Z., dosud zacho- valý. Z. zaměstnán byl na nádra- ží císaře Františka Josefa v Praze při sepiování vagonů, jež do sta- nice došly. Po několika let osvědčil se úředník úplně spolehlivým při svých ročním důchodu 1800 K. V měsíci říjnu 1910 přihlo se však na- to, že zneužil svého úředního po- stavení a dával si po celý rok vy- plácejti podle jména záloh na ry- chloboží nesprávně peněžité část- ky, jichž souhrn dostoupil výše 2- 516 korun. Při tom dopouštěl se Z. falšování nákladních listů a karet, pomocí kterých vymáhal u poklad- ny pro rychloboží v jednotlivých případech 5 K 21 h. udává, že 11 hal. stojí nákladní list, 10 hal. že je poplatek za vyhotovení a 5 K že

zaplatil jako poenale za stranu, po- něvadž vůz nebyl v čas vyprázdněn. Ve skutečnosti však žádný poenale neplatil, poněvadž "obvi- něné" vagony ve skutečnosti ne- existovaly. Složitou svou manipu- lací provedl stejně ve 483 přípa- dech a zničil vždy nákladní list i kopii karty, které měly jakožto ú- čet jíti se zásluhou do určené sta- nice. Při líčení, jež konalo se za- předsednictví vřeh. rady Grosma- na, nemohl si porotci učiniti jasný pojem o manipulacích obžalovaného. Pokladníci, již vyslyšení byli jako svědci, nemohli vysvětlit, proč tak dlouho Z. mohl nesprá- vnosti provádět a vypovídali, že tě- šil se všeobecné důvěře, takže ni- komu nenapadlo, že by mohl jed- nat nesprávně. Obžalovaný o- mlouval nedoplatky a nesprávnos- ti svým májím platem, velkými výdaji na svou rodinu, a níž žena i jedno dítě byly nemocny, a vydí- ráním různých lichvářů. Porota šestí hlasy vyslovila se pro vinn obžalovaného, šestí proti. Při té- to rovnosti hlasů byl obžalovaný o- svobozen.

Drobné zprávy české a slovenské.

— Kladenská Filharmonie pro- vede v nejbližší době a místními pěveč ochotnými Smetanovu operu Libuši. Bude to první provedení Libuše nadšenými ochotnými na čes- kém venkově.

— Český spisovatel Karel Rožek vydal velmi pěknou knihu nových povídek pod názvem "Ze vsí a sa- mot."

— Dne 28. ledna zemřela náhle ve svém bytě paní Karolina Mys- beková, choť českého výtvarníka a profesora na akademii umění J. V. Myslbeka ve věku 59 let.

— Paměť slavného maloruského básníka Ševčenko oslavena bude na Rusi dne 26. února, kdy přípa- dá 50. výročí jeho úmrtí.

— Neznámá dosud díla A. S. Puškina objevil v Paříži ředitel obehodní akademie Fomin v rodin- ném archivu sochaře P. Turgenova.

— C. M. Hrazdírka, moravský hu- dební skladatel, nyní chčf opery div. společnosti Komarovovy, docí- lil velkého úspěchu v Moravské O- stravě, Prostějově a jinde novou o- perettou "Aviatik Meridon." Li- bretto z českého ovzduší napsali spisovatelé Jos. Al. Horák a V. Roubal.

— Hraběnka Tolstá zdráhá se vydat deří Alexandře netištené rukopisy zemřelého choťe, jež se nalézají v museu Rumjancevském. Vydání pozůstalých spisů, k ně- muž byla hr. Alexandra splnomoc- něna oteovou závětí, nemůže bý- tato okolnost na závadu, jelikož e- xistují opisy všech rukopisů. Dé- jí se pokusy, aby hr. Tolstá upu- stila od svého zdráhání.

— České časopisy zaznamenáva- jí nového našeho přítele anglické- ho: pan Richard J. Kelly napsal do irské revue The Leader již dru- hý článek o našem národu a to o vzkříšení českého jazyka. Je to historie obrození našeho, jež se stalo proti absolutismu rakouské- mu a útlaku Němců. Článek sáhá až do nejnovější doby a připomí- ná i pád Badenho a bouře z roku 1897, kdy z uzavřeného území ně- meckého vyšel povl vyhladil čes- ký živel — dělníky. Váči tomu "rakouská policie měla obě oči za- vřeny." Z řady našich jmen, o- nichž Kelly poučuje své krajany, jmenujeme: Jungmanna, Palacké- ho, Šafařka, Řiagra, Havlíčka, Fugnera, Tyrše, Dvořáka, Neru- du, Čecha, Vřehlického atd. Au- tor končí článek provolávaje Na- zdar — Good luck velikým mužům českého národa, lidu českému a krásné jeho zemi.

— V minulých dnech jubilem svých abrahamovin oslavil český spisovatel, cestovatel a profesor dr. Jiří Guth.

Krása úst a zubů

podmíněna jest čistotou ústní d- utiny, kterou docílíme pomocí Se- vero Antiseptolu, vyplachujíc- jím ústa a hrdlo. Chrání zuby od- zkazy, neboť ničí kyselinu tvořící se ze zbytků potravy uvízlé mezi zuby; hojí a utužuje zrnčité i bo- lávé dásně, přemáhá katar a chraptivost v hrdle a jest neo- ceňitelný na léčení výtoků a vřá- v. Cena lahve 25c. K dostání v- lékárnách. W. F. Severa Co., Ce- dar Rapids, Ia.

Vlastněte farmu v Banner mlékařském kraji severního Wisconsinu. \$10 vám stačí pro začátek.

Máme velké množství pozemků v Paik a přilehlých okresech, 50 mil od St. Paula a Minneapolis, a nabízejeme je za nízké ceny i na nejmírnější spjatky všem vážným osadníkům. Zde naše nabídku, která je pro vás velkou pří- ležitostí. Dejte hotově \$10 na každou čtyřlícítku a \$10 měsíčně, dokud ne- bude zapláceno \$50 za každou čtyřlícítku a my vám dáme pozemkový kontrakt i s právem úroků. Warranty deed obdržíte po splacení. Na zbytek dáme vám splátkami při šest procentech dost času jakož i výhradu splacení hlav- ního kdykoli. Naše ceny jsou mírné: \$5 až \$15 za akr na spjatky; je to do- brý pozemek a tvrdým dřívím a dá se na něm vypěstovati veliké peníze do- lající úroda jako žito, oves, ječmen a všechno drobné obilí. Dostí dřeva k- topení a na stavbu na těch místech. Brambory a řepa dají se výborně. Hou- vojtávka, jeteř a j. traviny, zvláště však korma dají se tu velmi dobře zpe- něžiti v blízkosti St. Paul a Minneapolis. Nejsou daleko od skvělých trhů v Duluth a Superior. Bohatá půda blíž k řekám, 34 stamenáren a vyráběn v samotném Paik okrese. Píšte si o naše bezplatné cirkuláry české a ty vám po- vi vše o tomto kraji.

CUSHING LAND AGENCY. 12 1/2 ST. CROIX FALLS, WIS.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD
Pravidelná poštovní a paroplavební doprava

z Baltimore do Brémen
přímou po nových dvoutrubových poštovních parnicích od 7,500 do 10,000 tun snosnosti:

Rhein, Main, Neckar, Cassell, Breslau, Koeln, Hannover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz.

II. kajuta z Baltimore do Brémen od \$55.00 nahoru.
Tyto parníky mají pouze jednu třídu kajutní, která označena jest jako II. kajuta.

Všle jmenované parníky jsou výhradně nové, včetně stibované a salony zařízení, pokoje kajutní na palubě. Elektrické osvětlení ve všech prostorách. Další zprávy požádejte generální jednatel:

aneb jejich zástupci v zemi.
A. SCHUMACHER & CO., No. 7. S. Gay St., Baltimore, Md.
H. CLAUSENIUS & CO., 95 Dearborne Str., Chicago, Illinois

Dobré pivo jest lék
Plzeňské pivo v láhvích z pivovaru
FREMONT BRW'G CO.
FREMONT, NEB.

Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta lihu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objed- nejte si je!

České mlýny, ve Wilber, Nebr.

Vyřabitelé nejlepší pšenice a pravé šitné mouky, jakož i česká krupičky.

Mouka naše jest k dostání v všech českých groceriích v Omaze a South Omaze.

Zde-li jedenkrát zkusíte mouku Wilberskou, která jest ta nejlepší v trhu, pečivo bude se na vás je smát.

Též máme sklady v Lincoln Nebr., Cedar Rapids, Ia., Chicago, Ill., Oklahoma City, Okla., Marshall Wn., Ia., a St. Louis, Mo. 46-12

ZVONÍČEK & AKSAMIT, maj.

Zde Vaše příležitost!

absolutně postačí všem pacientům, aby si, vykázo-li se touto oznamkou do 30 dnů, dali udělati v úřadovnách našich prací v ceně do \$5.00.

Za svoji práci v každém ohledu ručí- me. Naše metoda je nejmodernější, jaká vzbuzí v celé Omaze. Věnujme největší péči sterilisaci svých nástrojů.

Užíváme pouze nejlepšího materiálu při vši své práci. Zeela nie se neplatí za prohlídku.

Nejlepším důkazem toho že Vás chceme uspokojiti, je to, že Vám dáme zpět peníze, nebudete-li spokojeni.

GATE CITY DENTAL ROOMS
(Označká nejkrásnější a nejzdravotnější zubolékařská úřadov- na. Naroží 14. a Farnam ul. nad prodejnou listků U. P. dráhy.)

Úřední hodiny: 8 A. M. — 8 P. M. Telefon: 3413—Ind. A 3944
V neděli: 9 A. M. — 1 P. M. Gbydl: Red 7908

DR. MILTON MAOH, Mdítel.

DR. JAMES W. NOVÁK.
český zubní lékař.

Continental Block — 15. a Douglass Pchaj řík 4 v rohu nad Berg Clothing Co. — Office Phone: Douglas 8277. — Residence, 915 William St. Phone Douglas 6018. — Krajané a ruzkova, kteří se jsou s domem prací ne- hrděnou spoluprací, učiní dobře, když při návštěvě Omahy, ujdou k Dr. Novákově, jenž má velkou práci v sboru svém úplné rudi.